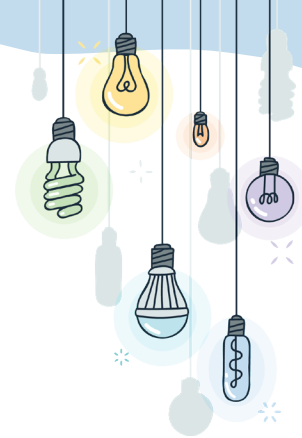

Lærervejledning til øvelsen: Nej-hatten

Formål

Formålet med øvelsen ”Nej-hatten” er at træne elevernes kritiske tænkning ved at lade dem undersøge og udfordre deres egne idéer med et *negativt* perspektiv.

Eleverne skal aktivt forsøge at finde alle de problemer, svagheder og udfordringer, der kan forhindre deres løsning i at lykkes.

Ved at skifte fokus fra at finde løsninger til at finde fejl lærer de at stille skarpe spørgsmål, opdage potentielle faldgruber og forstå, hvorfor nogle idéer ikke fungerer i praksis. Dette er en vigtig del af innovationsprocessen, fordi det hjælper med at forbedre og styrke løsninger, inden de bliver sat i værk.

Øvelsen understøtter en iterativ arbejdsproces, hvor eleverne løbende identificerer svagheder, justerer deres idé og tester den igen. En central del af øvelsen er at fastholde eleverne i den åbne og undersøgende fase af processen, så de ikke for hurtigt låser sig fast på en bestemt løsning.

Gennem flere runder af refleksion og forbedring lærer de, at fejl ikke er en stopklods, men en naturlig del af udviklingen, der kan føre til mere gennemtænkte og bæredygtige løsninger.

Trin-for-trin vejledning

1. Introduktion til "Nej-hatten" (5 min.)

Forklar eleverne, at de nu skal **lægge al optimisme væk** og udelukkende fokusere på, hvorfor deres idé IKKE vil fungere.

- Beskriv **Den Sorte Hat** som et værktøj til at tænke kritisk og se problemer, før de opstår.
- Understreg, at jo mere negativt de tænker, jo bedre – de skal bevidst forsøge at **ødelægge** deres egen idé.
- Forklar, hvordan denne øvelse passer ind i en iterativ proces:
  - først identificerer vi problemer
  - derefter forbedrer vi løsningen,
  - så gentager vi processen,
  - indtil vi har en stærkere idé.

Eksempel:

"Forestil jer, at I er kritikere, investorer eller skeptiske kunder. Hvad kunne de sige for at overbevise andre om, at idéen aldrig vil lykkes?"

2. Individuel brainstorm – Hvad kan gå galt? (5 min.)

Eleverne arbejder individuelt og skriver alle de potentielle problemer ned, de kan komme i tanke om.

- Metoder (lad alle metoder være lige gode):
  - brug sticky-notes (én udfordring per seddel).
  - tegn potentielle fejl og problemer.
  - indtal idéer på telefonen.

Vigtigt: Ingen må tale sammen!
– alle skal tænke selvstændigt.

3. Tøm "Nej-hatten" (10 min.)

Grupperne samler alle deres negative tanker og sorterer dem i kategorier/klynger. Dette skaber en åben refleksion i teamet og hjælper med at se mønstre i udfordringerne.

Eksempler på klynger kan være:

- Tekniske udfordringer
  - hvad kan gå galt i praksis?
- Økonomiske begrænsninger
  - hvorfor kan det blive for dyrt?
- Brugerproblemer
  - hvilke behov eller vaner gør, at ingen vil bruge løsningen?
- Eksterne faktorer
  - hvad kan omgivelserne forhindre (lovgivning, miljø, samfund)?